

BASIN BÜLTENİ

31.03.2026

DEVA Partili Karal'dan savaşın gölgesinde gıda güvenliği için kritik uyarı: "Tohumda dışa bağımlılık Türkiye'yi kırılgan hale getirir"

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Hasan Karal, Türkiye'de yerli ve milli tohum kullanımının mevcut durumunu ve ithal tohumla bağımlılığın boyutunu Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşıdı. Bölgesel savaşların ve artan jeopolitik risklerin gıdaya erişimi hayati bir mesele haline getirdiğini vurgulayan Karal, verdiği önergede, "Türkiye'de kullanılan tarım tohumlarının yüzde kaç yerli, yüzde kaç ithal? Tohumda dışa bağımlılığı azaltmaya yönelik somut hedefler nelerdir?" diye sordu.

DEVA Partili Hasan Karal, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın yanıtlaması istemiyle TBMM Başkanlığına soru önergesi verdi. Tarımda sürdürülebilir üretimin ve gıda güvenliğinin teminatının yerli tohum olduğunu belirten Karal, Türkiye'nin içinde bulunduğu jeopolitik risklere dikkat çekti. Rusya-Ukrayna savaşı ve Ortadoğu'da artan gerilimlerin gıdaya erişimi stratejik

bir mesele haline getirdiğini kaydeden Karal, bu süreçte yerli tohumun yalnızca tarımsal değil, aynı zamanda milli güvenlik meselesi olduğunu altını çizdi.

“Gıdada bağımsızlık, tohumda bağımsızlıkla başlar”

Tarımda dışa bağımlılığın en kritik başlıklarından birinin tohum olduğunu ifade eden Karal, “Bugün bölgemiz adeta bir ateş çemberine dönüşmüş durumda. Böylesi dönemlerde en kıymetli şey, gıdaya kesintisiz erişimdir. Gıdada bağımsızlık ise ancak tohumda bağımsızlıkla mümkündür. Yerli ve ata tohumlarımızı koruyamazsak, üretimde sürekliliği sağlayamayız. Bu da kriz anlarında dışa bağımlılığı artırır ve ülkemizi kırılğan hale getirir” diye konuştu.

“İthal tohum bağımlılığı açıklığa kavuşturulmalı”

Türkiye’de tohumculuk sektöründe ithal tohum kullanımının arttığına dair değerlendirmelerin bulunduğunu belirten Karal, bu durumun net verilerle ortaya konulması gerektiğini vurguladı. Yerli tohum üretiminin güçlendirilmesinin yalnızca çiftçinin maliyetini düşürmekle kalmayacağını, aynı zamanda ülkenin ekonomik bağımsızlığına da katkı sağlayacağını kaydeden Karal, şunları söyledi: “Türkiye bazı tarım ürünlerinde üretim gücüne sahip bir ülke. Ancak tohumda dışa bağımlılık devam ediyorsa bu sürdürülebilir değil. Bu nedenle ata tohumu ve yerli çeşitlerin korunması stratejik önem taşıyor. Bu alanda yürütülen çalışmalar ve destek mekanizmaları artırılmalı. Çiftçimizin yerli tohuma yönlendirilmesi için daha güçlü teşvik politikalarına ihtiyaç var. Bölgemizdeki savaşlardan da görüyoruz ki gıda güvenliği, doğrudan milli güvenlik meselesidir. Bu gibi kriz dönemlerinde üretimin devamlılığını sağlayacak olan şey de yerli tohumdur. Türkiye’nin kendi tohumuyla üretim yapabilen bir ülke haline gelmesi artık bir zorunluluktur.”

Karal, Bakan Yumaklı’nın yanıtlanması istemiyle verdiği önergede şu sorulara yanıt aradı:

1. Türkiye’de kullanılan tarım tohumlarının yüzde kaç yerli üretim, yüzde kaç ithal tohumlardan oluşmaktadır? Bu oran son 10 yılda nasıl değişmiştir?
2. Türkiye’nin son 10 yılda ithal ettiği tohum miktarı ve toplam ithalat bedeli yıllara göre nedir?
3. Türkiye en çok hangi tarım ürünlerinde ithal tohum kullanmaktadır? (Sebze, mısır, ayçiçeği, şeker pancarı vb.)
4. Türkiye’ye ithal edilen tohumlar en çok hangi ülkelerden temin edilmektedir? Bu ülkelerin payları nedir?
5. Türkiye’de kullanılan mısır, buğday, ayçiçeği ve sebze tohumlarının ne kadarı yerli üretimdir?
6. Ata tohumu ve yerel tohum çeşitlerinin korunması ve üretimde kullanılmasını artırılması amacıyla Bakanlık tarafından yürütülen programlar nelerdir?

7. Yerli tohum kullanımının artırılması amacıyla çiftçilere verilen destekler nelerdir?
8. Türkiye'nin tohumda dışa bağımlılığını azaltmaya yönelik hedefleri nelerdir?